

Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Правління Національного банку України
“Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття і закриття
рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків –
резидентів і нерезидентів”

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати
шляхом державного регулювання господарських відносин

Проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Змін до Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів” (далі – Проект) підготовлено на виконання вимог Кодексу України з процедур банкрутства (далі – Кодекс), який набрав чинності 21 квітня 2019 року та вводиться в дію з 21 жовтня 2019 року.

Відповідно до норм статті 50 Кодексу керуючий санацією під час здійснення процедури санації боржника – юридичної особи зобов’язаний відкрити спеціальний рахунок для проведення процедури санації та розрахунків з кредиторами.

Також Кодексом запроваджено процедури реструктуризації боргів та погашення боргів боржника – фізичної особи (фізичної особи-підприємця) під час яких арбітражний керуючий (керуючий реструктуризацією/керуючий реалізацією майна боржника) має відкрити у банку спеціальний/окремих рахунок (підпункт 3 пункту 2 статті 114, пункт 1 статті 133 Кодексу).

Крім того, Кодексом передбачено, що з дня введення його в дію Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” втрачає чинність.

Ураховуючи вимоги Кодексу та з метою вдосконалення порядку відкриття та закриття рахунків клієнтів банків Проектом пропонується унести зміни до Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків – резидентів і нерезидентів, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 01 квітня 2019 року № 56) (далі – Інструкція № 492) та врегулювати такі питання:

встановлення порядку:

1) відкриття банками спеціального рахунку для здійснення керуючим санацією процедури санації боржника – юридичної особи;

2) відкриття банками спеціального/окремого рахунку для здійснення арбітражним керуючим процедури реструктуризації боргів/погашення боргів боржника – фізичної особи (фізичної особи-підприємця);

3) відкриття рахунків суб'єктам господарювання, що не мають рахунків у цьому банку, на підставі поданих його представником (фізичною особою, яка вже має в цьому банку рахунок, відкритий для власних потреб, ідентифіковану та верифіковану банком і сформовану справу з юридичного оформлення цього рахунку) за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем заяви про відкриття поточного рахунку в електронній формі, підписаної кваліфікованим електронним підписом цього представника;

4) закриття банками поточних рахунків фізичної особи-підприємця, який припинив підприємницьку діяльність (якщо на його рахунку немає залишку коштів);

5) здійснення банком зміни рахунків клієнта – фізичної особи, яка припинила свою підприємницьку діяльність та має залишок коштів на рахунках; виключення переліку операцій за вкладними (депозитними) рахунками клієнтів;

визначення вимог до оформлення переліку осіб, які відповідно до законодавства України (установчих документів юридичних осіб-резидентів) мають право розпоряджатися рахунком і підписувати розрахункові документи;

визначення зобов'язань юридичним особам-нерезидентам та представництвам юридичних осіб-нерезидентів в Україні повідомляти банк про внесення змін до їх реєстраційних документів.

Також уносяться інші зміни до Інструкції № 492 щодо вдосконалення порядку відкриття та закриття рахунків клієнтів банку.

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями розроблення Проекту є приведення норм Інструкції № 492 у відповідність до вимог Кодексу та вдосконалення порядку відкриття та закриття рахунків клієнтів банків.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятих альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Відповідно до законодавства України порядок відкриття банками рахунків клієнтів визначається Національним банком України. Ураховуючи це, альтернативних способів досягнення поставлених цілей немає.

IV. Опис механізмів та заходів, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

Після затвердження Правлінням Національного банку України Проекту та взяття його на облік Юридичним департаментом Національного банку

України цей регуляторний акт буде розміщений на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України та доведений до відома банків засобами електронної пошти Національного банку України для використання в роботі.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей регуляторного акта, оцінка можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта є обов'язковими для виконання банками, які здійснюють відкриття та ведення рахунків клієнтів.

Зовнішніми чинниками, що потенційно можуть вплинути на дію запропонованого регуляторного акта, є зміни в законодавчих актах України.

Питання невиконання або неналежного виконання вимог запропонованого регуляторного акта регулюється нормативно-правовими актами Національного банку України.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта є можливим із застосуванням методу аналізу позитивних та можливих негативних наслідків дії акта в простій формі.

VII. Обґрунтування запропонованого строку чинності запропонованого акта

Запропонований до розгляду регуляторний акт набиратиме чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Для відстеження результативності регуляторного акта планується вивчати та аналізувати практику застосування норм цього документа, беручи до уваги звернення, запити, повідомлення, пропозиції, набутий практичний досвід банків та їх клієнтів, а також відповідні публікації в засобах масової інформації.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття

Відповідно до статті 10 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" Національний банк України проводить базове, повторне та періодичне відстеження результативності власних регуляторних актів у порядку, визначеному Методикою проведення

аналізу впливу регуляторного акта Національного банку України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 року № 471.

Відстеження результативності Проекту здійснюватиметься в межах відстеження результативності основного регуляторного акта.

Голова

Яків СМОЛІЙ

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України

(підпис) С. ХОЛОД

(дата) 2019 року